

Ба 276522

VII

16936

VIII 2

РОСКВІТ
ЗЯМЛІ

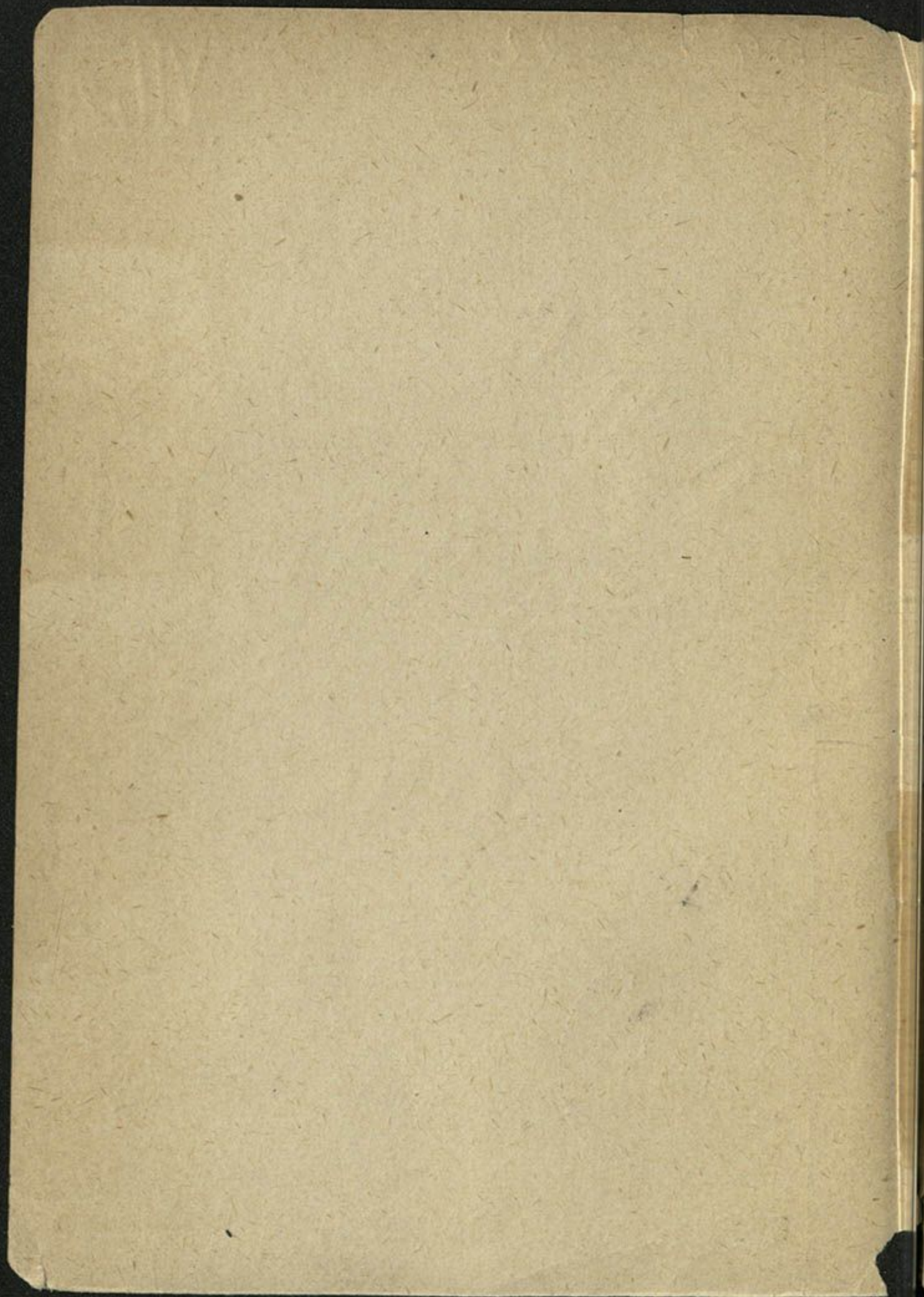

ВШРШВІ

А. КУЛЯШОУ

БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА

1930

Ба 216522

АРКАДЗЬ КУЛЯШОЎ

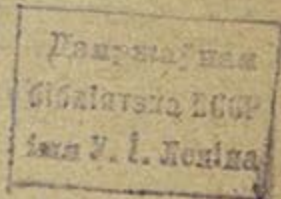
Бел. акад. н.

РОСКВІТ ЗЯМЛІ

ВЕРШЫ

VII
16936

БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА
МЕНСК — 1930

З Ъ М Е С Т

	<i>Стар.</i>
<i>Песьні перамог</i>	
Песьня перамог	5
Радасьць	7
* * * Выйшла комуна	9
На палёх	11
На зямлі	13
Малацьба	16
Натхненьне	18
Пяцігодка	20
Прысьвячэньне	23
 <i>Сьпналы</i>	
* * * Мігнулі, як зьнічкі	27
Дзесяты комсамол	29
Манэўры	31

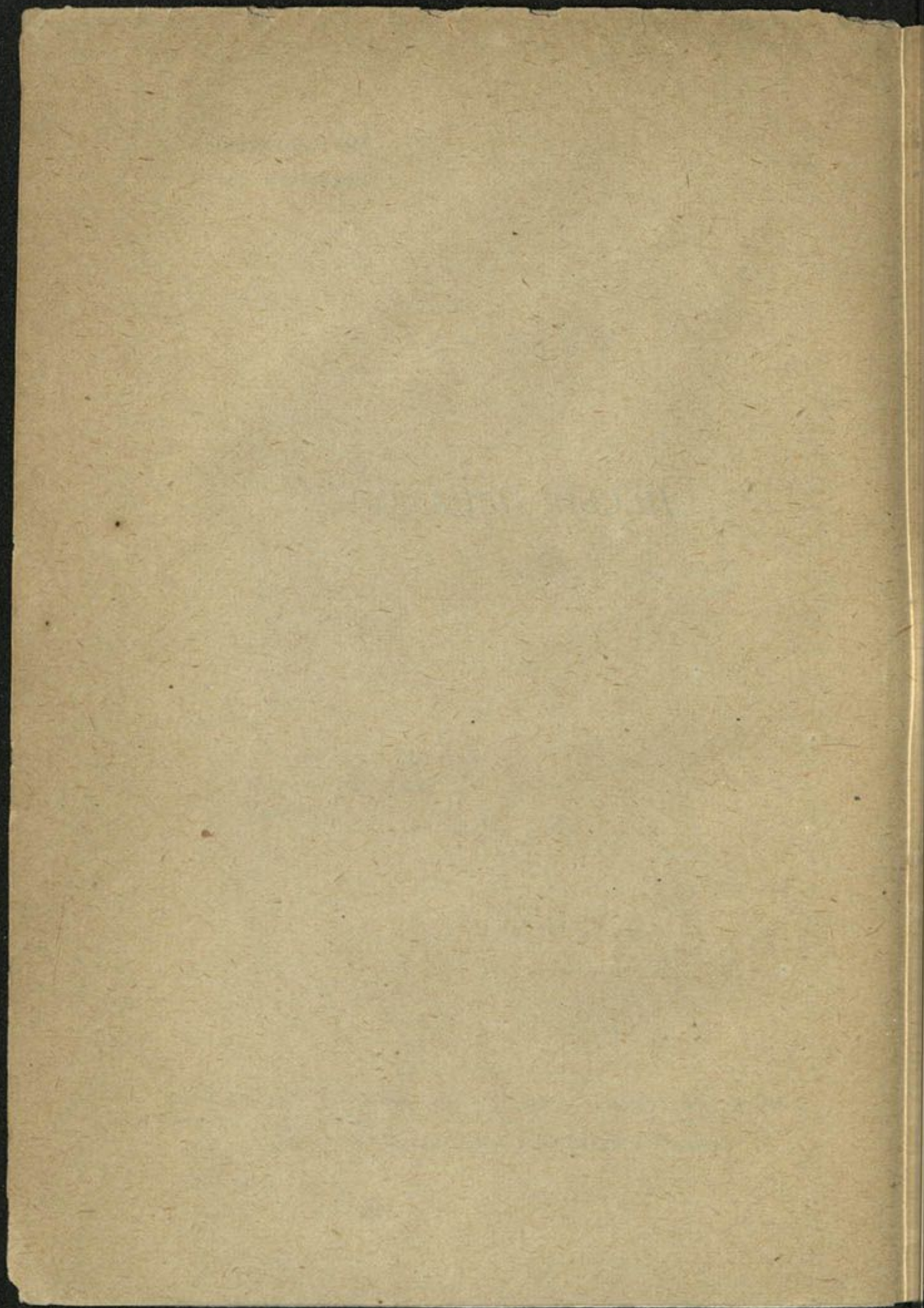
Заказ № 453. 3.000 экз. (1 арк.). Галоўлітбел № 1087.

Друкарня Беларускага Дзяржаўнага Выд-ва.

11 0. 2. 2010

Мы гады усявім
Росквітам зямлі

ПЕСЬНІ ПЕРАМОГ

ПЕСЬНЯ ПЕРАМОГ

Дружа мой, ці чуеш,
Як пяюць палі
Песьню маладую
Аб жывой зямлі?!

Праз мяцель і годы
Крочыць новы век,
Сьветлыя паходы
Ладзіць чалавек.

Ўсюды чутны нашы
Песьні перамог...
Зарунелі пашы
Ў сініх паплавах,

І ў інакшай славе
Буйна зацьвілі...
Мы гады уславім
Росквітам зямлі!..

Росквітам бязьлікіх
Маладых лясоў,
Буйных ды вялікіх
Сьпелых каласоў...

... Мы—магутны волат,
Што стрымаць прыйшоў
Назаўсёды кола
Нам чужых вякоў...

Што ў палёх бязбрэжных
Працай абудзіў
Залатую межань,
Росквіт малады...

Дружа мой,
Ці чуеш,
Як пяюць палі
Песьню маладую
Аб жывой зямлі?!

РАДАСЬЦЬ

Любы край,
Часы прыносяць
Нам другія дні—
Ў полі буйнае калосьсе
Песьняю звініць...

Дзе расьлі ў пустэлях травы,
Слаўся дзікі мох—
Там расьце ў вялікіх справах
Радасьць перамог!

Дзе былі адны балоты,—
У інакшы дзень
Зашасьцелі ў пазалоце
Жыта і ячмень.

Дзе цьвілі
Туман, сьлізота
У інакшы час—
У палёх, палёх шырокіх
Вырастаў колгас...

Любы край,
Табе сьпяваю
І складаю верш
Я аб тым, што ты ўзрастаеш
І што ты ўзрасьцеш.

І пад песьню агнявую,
Радасьці узьлёт,
Мы ў палёх перабудуем
Твой жытнёвы лёс...

Я сягоньня
Добра чую,
Добра пазнаю,
Як краіну маладую
Молатам куюць...

Любы край,
Я добра знаю,
Ты зусім ня здань,
Ты вясельнымі гудкамі
Устрывожыш рань...

...Дзе расьлі ў пустэлях травы,
Слаўся дзікі мох—
Там расьце ў вялікіх справах
Радасьць перамог!..

Жнівень 1929 г.

* * *

Выйшла комуна
Ў палі працаваць
На жоўты
Муруг аксамітны.
Выйшла комуна
Зажынкі спраўляць
Сярод
Урадлівага жыта.

Стракоча жняярка,
І валіцца сноп,
Кладуцца рады
За радамі...
„Ня гэтак, таварыш...
Направа!..

Стоп!“

І водгульлем
Ўторуць далі.

Здаволены людзі—
Такі ураджай,
Машына
Спраўляецца шпарка...

„Мы ўсе адбудуем
Жытнёвы край!..“
Сьмяецца ў палёх
Жняярка...

А нейдзе ўзрублілі
Дашчэнтну карчы
І трактар
Узворвае поле...
„Нам трэба сягонья
Усё змагчы,
І самае цяжкае
Здолець“...

І поле сьмяецца,
І гэтая шыр,
І добра палі
Каласяцца...

.

Пад рогаты сталі,
Пад песьні машын
У палёх
Колектыўная праца...

1929 г., ліпень.

НА ПАЛЁХ

Гады мае...
Імклівыя гады
І песень сёнешніх
Квяцістыя маністы,—
Сягоньня зноў
Прыходжу маладым
Я на палі
Радзімы каласістай.
Прыходжу зноў,
Каб звонка прасьпяваць
Пра наліўны
І пра ўраджайны колас.
Хвалюецца зажынкавая гаць
І б'е паклон
Угноенаму долу.
Ах, гэты час!
Ах, ліпеньскі разьліў!
І я люблю
Такім прыгожым часам
З замілаваньнем крочыць на палі
Суседняга
Зялёнага колгасу!..

Наўкол шасьціць
Зялёная трава...
Ах, палкі час
Вялікіх дасьпяваньняў!
Таму й шуміць
Сягоньня галава,
Спаткаючы ў палёх
Такое раньне!

Мінуць гады...
І мой жытнёвы край
Ў палёх сваіх,
Што расьцьвітуць наўкола,
Павыйдзе сьвяткаваць
Вялікі творчы Май,
Паклоны біць угноенаму долу.

Дык слухайце,
Імклівыя гады
І песень сёнешніх
Квяцістыя маністы!..
Пад сонцам сьпеюць
Ціхія сады,
Палі шырокія
Радзімы
Каласістай.

Ліпень 1929 г.

НА ЗЯМЛІ

Ад дыму сінее
Над полем гладзь,
Гуркоча,
Пыхціць машына...
„Працуй, мой таварыш,
Глядзі і ладзь,
Ня хутка яшчэ
Адпачынак...“

Таварыш,
Мы зрубім дашчэнтую карчы,
Нам трэ'
За зямлю змагацца—
І кожны наш крок
Адгалоскам гучыць
І ў сэрцы, і ў песні, і ў працы...

І кожны кавалачак
Чорных палёў
Тут будзе
Шырокаю пашай,

Тут будзе калісьці
Шчасьцем гадоў,
А значыць,
І нашым шчасьцем.

І будзе, таварыш,
Тут жыта расьці,
Што ў песьнях,
Яго не напішаш,—
Вышэй, як людзі
Бываюць ў жыцьці,
І за жыцьцё наша
Вышай...

Будуць спрадвеку
Казаць каласы,
Песьні сьпяваць
Спадвеку
Пра нашы гады,
Пра нашы часы,
Пра кожнага
Чалавека.

Таварыш мой любы,
Працуй, ары—
Хай праца ня стыне
Наша...

...Прыйдзе тады
Чалавек на зары
Сюды, на шырокія
Пашы.

Прыйдзе наш праўнук,
А можа унук,
Сядзе за гэтай
Гарою...
Калосьсе раскажа
Быліну яму,
Раскажа
Пра нас з табою.

Як гэты кавалачак
Чорных палёў
Стаў раптам
Шырокай пашай,
Вялікім, прыгожым
Шчасьцем гадоў,
А значыць,
І нашым шчасьцем.

Ад дыму сінее
Над полем гладзь,
І сьцэлецца дым
Пад гарою...
Таварыш,
Нам шчасьце вякоў каваць
Прыгожае
І маладое!..

Жнівень 1929 г.

МАЛАЦЬБА

Адшумела лета паплавамі,
Ў залатых зажынках адцьвіло,
Журавы у вырай пад крыламі
Панясьлі ліпнёвае сяло...

І цяпер
За гаем на майдане,
Дзе ў налівах серабрыцца сад,
Сустракае восенскае раньне
На траве халодная раса.

Восень, восень!
Птушка залатая,
Хараством і ты чаруеш нас,—
Паглядзі: за хатай дагарае
У барвовых змроках сьветлы час...

І такія пекныя узоры
Тчэ кляноў задумны лістапад...
На гумне з завеямі гаворыць
Малатарань радасны атрад...

174114

І у гэтым говары няўпінным,
І ў шумлівым шэпаце лістоў
Чую рух вялікае машыны
Нашых дзён і радасных гадоў.

Так у творчым шчасьці і натхненні
Нашы песні коцяцца,
Зьвіняць,—
Як зьвініць у першых буйных жменях
Малады, жывы натоўп зярнят.

Добры дзень, вялікі час асеньні,
Колектыўнай звонкай малацьбы!..
Мы гатуем буйнае насеньне
Да вялікай творчае сяўбы!..

...І таму з заваямі гаворыць
Малатарак радасны атрад—
На майдане пекныя узоры
Тчэ кляноў задумны лістапад...

г. Месьціслаў, 1929 г.

НАТХНЕНЬНЕ

У сэрцы ахапкі сталёвых слоў
Складаюцца ў песьні, жывуць...
Гарачым прыбоем, натхнёная кроў,
Штурмуў і хмялі галаву!

Мы сёньня будзем вялікія дні,
Падмуркі высокіх сьцен.
І песьняй вясёлай кіпіць і зьвініць
Чумазы фабрычны цэх.

У кузьнях гамоняць, зьвіняць малаткі,
У кузьнях гарыць чалавек.
Пад узмахі магутнай, рабочай рукі
Складаюцца песьні і верш...

Як добра так жыць!
І ў жыцьці спазнаваць
Вялікае шчасьце гадоў!
Глядзі! Адбудоўваюць хісткую гаць
Пад поле шумлівых аўсоў!

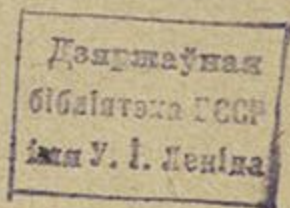
Глядзі, адчувай,
Чым жыве чалавек
Магутны, як домна і сталь,
Які адбудоўвае сонечны век
І годаў фабрычны стан;

Які захапляецца песьняй машын,
Прыбоем юнацкай крыві...
І любіць ён говар магутных сіл,
І кожны маленькі цвік...

Ён муляр высокіх будоўляў і сьцен,
Ён творчых гадоў гаспадар—
У жылах пульсуюе рабочы цэх,
У сэрцы фабрычны жар...

...Гарачым прыбоем, натхнёная кроў,
Штурмуй і хмялі галаву!
У сэрцы прыбоі сталёвых слоў
Складаюцца ў песьні, жывуць.

Ба 216 522

ПЯЦІГОДКА

Яна падышла да мяне і сказала:
„Таварыш, паслухай сягонья мяне,
За долам зялёным, за чорным вакзалам
Прасторы бязьмежныя сьняць аб вясне“...

І я зразумеў, ап'янеў ад уздыму,
Рашучыя словы да мэты вялі...
Прасмалены сталью, пракопчаны дымам,
Я зноў на знаёмыя ехаў палі...

Шырокае поле, мае вы загоны!
Таемныя шэпты і сьпеў каласоў...
Як вецер шумлівы,
Як вецер залётны,
Цягнік прыпыніўся ля сініх лясоў...

І ў працы напорнай, і ў працы магутнай
Праплыў па-над полем над вёскаю час--
І вырас на ніве, як волат чыгунны,
Як дзень,—пераможны колгас...

І потым вясною на трактарных межах
У новай красе зацвіталі палі—
Прыходзіў вялікі, прыходзіў мяцежны
І радасны росквіт суровай зямлі.

О, поле бязмежнае,
Любае поле,
Сягоньня і ты, як жыцьцё, расцьвіцеш—
Дзе ўсе мы ахоплены творчаю воляй,
Дзе праца, як волат,
Дзе сэрца, як цэх!

*

Сябры!
Ў будаўнічых, рашучых паходах,
Дзе сэрцы палаюць любімай зарой,
На карце вялікіх жывых пяцігодак
Мы творчыя справы акрэсьлім мяжой...

Хай новыя людзі на заўтра пабачаць,
Як сэрцы імкнуліся край будаваць—
Праз золь, праз мяцелі,
Паволі, па частках
Гады ўслаўляла магутная раць...

Пачуюць вялікую песьню заводаў,
Убачаць няведаны росквіт зямлі,
І разам на карце жывых пяцігодак
Пазнаюць, чым нашыя сэрцы жылі...

А дні прабягаюць, а дні прамінаюць,
А дні пераходзяць у творчы наступ,—
І з кожнай комунай, станком і трамваем
Імклівыя сэрцы агнісьцей цвітуць...

Адзінай комунай, ячэйкай адзінай,
Пад крок пяцігодак, пад грукат гадзін
Уздымем краіну, уславім краіну,
У творчай, вялікай красе адрадзім!

ПРЫСЬВЯЧЭНЬНЕ

Абодва мы зямлёю ўзгадаваны
І часта сьнім аб сонечнай зямлі,
Дык панясем у песьнях праз туманы
Яе палі, шырокія палі...

Ці бачыў ты:
Злавіўшы прагна сонца,
Што кожны дзень блукае ля дарог,
Яна ў палёх шырокіх і бясконцых
Яго калыша ў сьпелых каласох...

Вясной зялёнаю,
На сонечных прыпёках
Ці чуў калі ты водараць зямлі—
І гэты пах знаёмы і глыбокі
Ці можа нас з табою не хмяліць?!

А прыйдзе час, зямля заружавее...
О, хараство знаёмае рабін!
Хто малады, хто гэта разумее,
І хто зямлю ў цьвеце палюбіў!

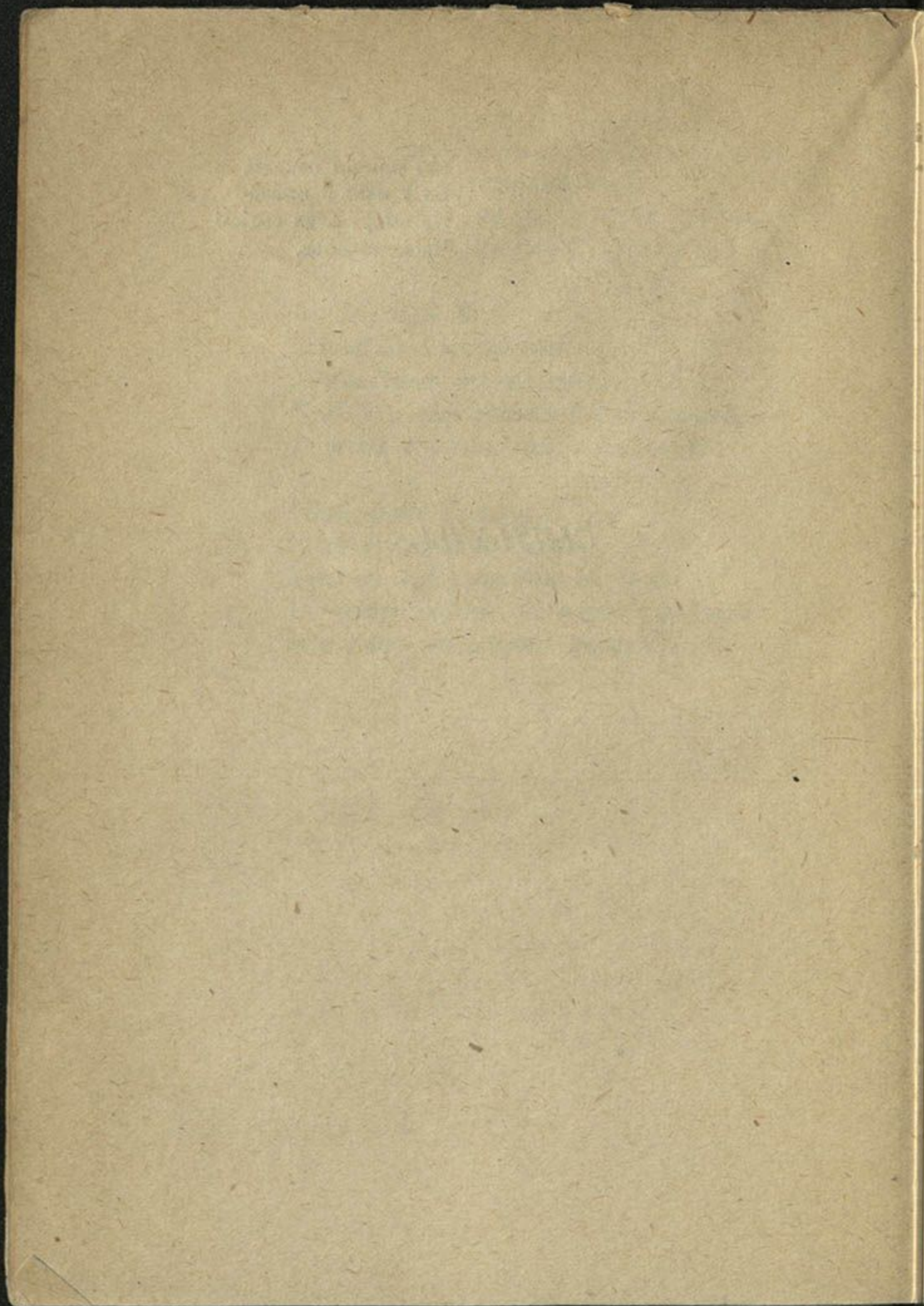
Мы маладыя, юныя, як радасьць,
І сьвежыя, як першая зіма:
Над галавой, як на аўсяных градах,
Цьвіце зямлі прыгожы, сьветлы май...

О, дружа мой,
Давай зямлю уславім
Ў сталёвым шлеме песень і гадоў,
Калі ў руках сягоньня наша слава,
А наша слава—наша маладосьць!

Наш дзень прышоў...
Вялікім творчым словам
Уславім час прыгожы на зямлі...
О, любы дружа, поступам сталёвым
Їдзе нязнаны росквіт на палі!

Мы помнім паходы,
Бо ў памяці нашай
Ня змоўклі, ня сьціхлі
Часы канонад.

СЫГНАЛЫ

* * *

Мігнулі, як зьнічкі,
Далёкія годы—
Змаганьні, пажары,
Суровасьць чэка.
І людзі ішлі
Ў гераічных паходах,
Каб лепшую долю
Знайсьці, прычакаць.

Шахцёр ад Донбасу,
Рабочы з Каломны,
Якут, беларус,
Украінец, тунгус
Пакідалі юрты,
Заводы і домны,
Каб разам змагацца
І крочыць ў нагу.

Падраная сьвітка,
Расхлястаны грудзі—
На сонца загледзеўся
Драны чабот.

...І хто тыя дні
Хоць і зараз забудзе,
Калі столькі шмат
І жыцьця, і турбот,
Калі нашым будням,
І творчым і квапным,

Патрэбны больш цэмант
І творчы імпэт.

Патрэбны у працы
За цэглай і вапнай
Рабочы, настаўнік,
Каморнік, поэт...

Мы помнім паходы,
Бо ў памяці нашай
Ня змоўклі, ня сьціхлі
Часы канонад.

Ня змоўклі паходных
Гучных маршы,
Галодных гадоў
Пераможны атрад.

І нейк мімаволі,
Як вочы зачыніш,
Ад працы-будоўлі
Крыху адпачнеш—
Ідуць эшалёны,
Ідуць прад вачыма,
І годы вайсковыя
Крочаць ясьней.

... І людзі ішлі
Ў гераічных паходах,
І шмат хто загінуў,
Назад ня прыйшоў...
Мінулыя годы... Далёкія годы...
Романтыка дальніх вайсковых часоў.

ДЗЕСЯТЫ КОМСАМОЛ

Смуглявым вясковым, жывым піонэрам
Ад цёмнай зямлі да цябе я прыйшоў,
І тут навучыўся я ў лепшае верыць—
У творчую сілу фабрычных станкоў.

І ў дзень, калі сэрцам гарачым, дзесятым
Ты смела прыйшоў адбудоўваць гады,—
Я ў сэрцы нясу тваё сьветлае сьвята,
Я ў словах нясу твой вялікі уздым.

І я комсамалец, і ў дзень урачысты
Я разам з усімі іду на парад,
Дзе кожны цяпер малады трактарысты,
Дзе кожны удзельнік рабочых брыгад.

Мы ўсе захапляемся працай будзённай,
І ў працы штодзённай гарыць галава,
Размераным строем праходзяць колёны,
Колёны...

Колёны

Ідуць будаваць.

Дарогу!
Праходзіць магутны дзесяты
Пад песні вялікіх, прыгожых гадоў.
Дарогу, сягоньня арлінае сьвята,
Сягоньня юнацкае сьвята станкоў!

Таварышы, ўперад, на кліч пяцігодак—
За трактар, трамвай, за фабрычны станок,
Туды, дзе вясёла грахочуць заводы
І плешча над нівай электрыкі ток!

Мы ўсе захапляемся працай будзённай,
І ў працы штодзённай шуміць галава,
Разьмераным строём праходзяць колёны,
Колёны...

Колёны...
Ідуць будаваць.

МАНЭЎРЫ

Брук грыміць,
Як сталь, пружыняць нэрвы,
На вінтоўкі ўзьвінчаны штыкі—
Горда ідуць, праходзяць па панэлях
Комсамольцаў першыя палкі.

Горда ідуць... Трубач трывогу грае...
Крок за крокам—к Rocha эскадрон...
Хто, скажэце, сёньня нас стрымае,
Калі мы—і сіла, і закон?!

Эх, ты, поле,
Радаснае поле,
Говар труб. Трымценьне правадоў!
Тут бацькі змагаліся за волю,
Паміралі ў замеці гадоў.

І цяпер на родныя прасторы
Мы прыйшлі вучыцца бараніць
Любы край машынаў і мотораў—
Каласістых, ураджайных ніў.

Бо яшчэ ня змоўкла завіруха
Над палямі нашай стараны:
Мы яшчэ яскрава чуем грукат—
Цяжкі наступ новае вайны.

Калі прыйдзе час вялікай змогі,
Ўсе пайдзем:
Рабочы і поэт—
Пазакрэсьлім чорныя дарогі,
Разьмяцем варожы нам сусвет!

...Гэй, трубач,
Гарністы, грай трывогу!
Гэта наш юнацкі эскадрон.
Чуеш, сьвет!
Шырэй для нас дарогу:
Мы сягонья—сіла і закон!

+

~~ЦЕНА 20 кап.~~

10

80000004033776

10и

Бел. адісет

1934

